

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 17. Rok: 2024 Číslo: 12.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Poznávať Božiu lásku z Božích slov (z myšlienok pápeža Františka)

V druhom liste sv. Pavla Timotejovi sa nachádza toto tvrdenie: „*Celé Písmo je Bohom vnuknuté*“ (2 Tim 3, 16). A iný novozákonný text hovorí: „*Pod vedením Ducha Svätého prehovorili ľudia poslaní od Boha*“ (2 Pt 1, 21).

Toto je náuka o božskom vnuknutí Písma, ktorú hlásame ako článok viery vo Vyznaní viery, keď hovoríme, že Duch Svätý „*hovoril skrze prorokov*“. Božia inšpirácia v Biblii.

Duch Svätý, ktorý vnukol Písma, je aj ten, ktorý ich vysvetľuje a robí ich večne živými a činnými. Z inšpirovaných ich robí inšpirujúcimi.

Takto Duch Svätý v Cirkvi pokračuje v pôsobení Zmŕtvychvstalého, ktorý po Veľkej noci – hovorí evanjelium - „otvoril

učeníkom myseľ, aby porozumeli Písmu“.

Môže sa totiž stať, že konkrétny úryvok zo Svätého písma, ktorý sme toľkokrát čítali bez nejakého osobitného pocitu, si jedného dňa prečítame v ovzduší viery a modlitby, a vtedy sa tento text zrazu rozsvieti, osloví nás, vrhne svetlo na problém, ktorý prežívame alebo nám objasní Božiu vôľu v určitej situácii. Čím je táto zmena spôsobená, ak nie osvietením Ducha Svätého? Slová Písma sa pôsobením Ducha Svätého objasňujú a v takýchto prípadoch je hmatateľné to, čo potvrdzuje výrok z Listu Hebrejom: „*Živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč.*“ (Hebr 4, 12)

Cirkev sa živí duchovným čítaním Biblie, teda čítaním uskutočňovaným pod vedením Ducha Svätého, ktorý ho vnukol. V jeho strede, ako maják, ktorý všetko ožaruje, je udalosť Kristovej smrti a vzkriesenia, ktorá završuje plán spásy, realizuje všetky postavy a proroctvá, odhaľuje všetky skryté tajomstvá a ponúka pravý kľúč k čítaniu celej Biblie. Kristova smrť a zmŕtvychvstanie sú majákom, ktorý osvetľuje celú Bibliu a osvetľuje aj náš život.

Jedným zo spôsobov duchovného čítania Božieho slova je ten, ktorý sa nazýva *lectio divina*. Slovo, ktorému možno nerozumieme. Spočíva vo vyhradení určitého času počas dňa na osobné, meditatívne čítanie úryvku zo Svätého písma. A to je veľmi dôležité: každý deň si nájdite čas na počúvanie, meditovanie, čítanie úryvku z Písma. To je pre život veľmi dôležité. Vezmite si vreckové evanjelium a počas dňa si ho prečítajte raz, dvakrát, keď sa to podarí.

Avšak duchovným čítaním Svätého písma par excellence je spoločné čítanie, ktoré sa uskutočňuje v liturgii a vo svätej omši. Tam vidíme, ako udalosť alebo ponaučenie uvedené v Starom zákone nachádza svoje plné naplnenie v Kristovom evanjeliu. Homília,

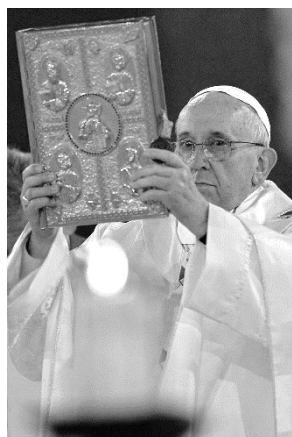
komentár celebranta, má pomáhať preniesť Božie slovo z knihy do života.

Avšak homília musí byť krátka: obraz, myšlienka a emócia. Homília nesmie byť dlhšia ako osem minút, pretože po tomto čase sa pozornosť stráca a ľudia zaspávajú, a to je pravda. Homília musí byť takáto. A toto chcem povedať kňazom, ktorí veľa a často rozprávajú a vy nerozumieme, o čom hovoria. Krátka homília: myšlienka, emócia a „vec“ k činu, ako konať. Nie viac ako osem minút. Pretože homília musí pomôcť preniesť Božie slovo z knihy do života.

Medzi mnohými Božími slovami, ktoré počúvame každý deň pri svätej omši alebo v liturgii hodín, je vždy nejaké, ktoré je určené najmä nám. Niečo, čo sa dotkne srdca. Ak si ho vezmeme k srdcu, môže ožiarit náš deň a oživiť našu modlitbu. Ide o to, aby sme ho nenechali padnúť do prázdna!

Drahí bratia a sestry, pokračujte v čítaní Biblie, ale nezabudnite na svoje vreckové evanjelium: noste ho v taške, vo vrecku a niekedy počas dňa si prečítajte úryvok. To vás veľmi priblíži k Duchu Svätému, ktorý je v Božom slove.

Nech nám Duch Svätý, ktorý inšpiroval Písmo a teraz z neho dýcha, pomáha pochopiť túto Božiu lásku v konkrétnych situáciách nášho života..

Petrovka

(pôst pred sviatkom svätých apoštolov Petra a Pavla)

Svätí apoštoli sa pripravovali na príchod Svätého Ducha modlitbou a pôstom. Veľa sa modlili a postili pred tým, než išli hlásať evanjelium. Po modlitbe a pôstoch ustanovovali nových presbyterov pre apoštolskú prácu, ako to aj čítame v Skutkoch svätých apoštolov. „A keď im po jednotlivých cirkvách ustanovili starších, modlili sa a postili a odporúčali ich Pánovi, v ktorého uverili.“ (Sk 14, 23) Sv. Ján Zlatoústý hovorí, že „apoštoli sa takmer vždy postili.“ (57. kázeň na evanjelium sv. Matúša)

Petropavlovský pôst sa tohto roku liturgicky začal nedeľu večer (26. mája) po večerni a končí sa 28. júna. Typikon predpisuje pôst v pondelky, stredy a piatky; dodržiavanie pôstu v tieto dni však nie je záväzné, ale iba dobrovoľné. Tento pôst je v poradí tretím pôstom, čo do dôležitosti, v našom obrade. Začína sa vždy v pondelok po Nedeli všetkých svätých a trvá do Sviatku sv. Petra a Pavla.

Krátke dejiny pôstu

Svätí apoštoli sa modlitbou a pôstom pripravovali na zoslanie Svätého Ducha. Skôr, ako začali ohlasovať Evanjelium,

veľa sa modlili a postili. Po modlitbe a pôste vysvätili nových presbyterov pre apoštolskú prácu, ako o tom čítame v Skutkoch apoštolov: „A keď im po jednotlivých cirkvách ustanovili starších, modlili sa a postili a odporúčali ich Pánovi, v ktorého uverili“ (Sk 14, 23).

Podobne aj Cirkev už oddávna pripravuje kresťanov modlitbou a pôstom na veľký sviatok svätých, slávnych a všehválnych najvyšších apoštolov Petra a Pavla, ktorých oslavujeme 29. júna a nasledujúci deň slávime Zbor svätých dvanástich apoštolov.

Tento pôst sa začína po Päťdesiatnici, preto ho voľakedy dávno volali aj pôst Päťdesiatnice. Je známy tiež ako pôst sv. apoštolov, apoštolský pôst, Petrov pôst a letný pôst. U nás sa zaužíval ľudový názov Petrovka (Petrivka). Pôst sv. apoštolov je starobyľý, lebo siaha do prvých storočí kresťanstva. Máme o tom svedectvá už zo 4. stor. od sv. Atanáza Veľkého a sv. Ambróza Mediolánskeho (Milánskeho) a z 5. stor. sv. Leva Veľkého a Teodoreta Kýrskeho.

Sv. Lev Veľký hovorí: „Po dlhom sviatku Päťdesiatnice je postenie zvlášť potrebné, aby očistilo naše myšlienky

a učinilo nás hodnými prijať dary Svätého Ducha... Preto bol ustanovený prospešný zvyk postenia sa po dňoch plných radosti, počas ktorých sme oslavovali *Vzkriesenie a Nanebovstúpenie nášho Pána a príchod Svätého Ducha.*“

Pútnička Silvia Egeria vo svojom denníku (4. stor.) zaznamenáva, že v deň, ktorý nasledoval po sviatku Päťdesiatnice, začínalo obdobie postenia sa. Apoštolské konštitúcie, dielo zo štvrtého storočia, predpisuje: „Po sviatku Päťdesiatnice oslavuj jeden týždeň a potom dodržuj pôst, lebo spravodlivosť si vyžaduje veselenie sa po prijatí Božích darov a postenie potom, čo bolo telo osviežené.“

Typikon sv. Teodora Studitu hovorí o štyridsaťdňovom pôste svätých apoštolov. Sv. Simeon Solúnsky (†1429) vysvetľuje dôvod tohto pôstu nasledovným spôsobom: „Pôst sv. apoštolov je oprávnené ustanovený na ich pamiatku, lebo skrze nich sme prijali mnohé milosti a pre nás sú vzormi a učiteľmi postenia sa... Lebo jeden

týždeň po Zostúpení Svätého Ducha v zhode s Apoštolskými konštitúciami zostavenými Klementom oslavujeme a potom počas nasledujúceho týždňa sa postíme na česť apoštolov.“

Petrovka sa pôvodne zaužívala v Cirkvi nie na základe nejakého predpisu, ale zo zvyku. Z tohto dôvodu existovala dlhšie obdobie nejednotnosť pokiaľ ide o jej zachovávanie a trvanie. Jedni postili 12 dní, druhí 6, iní 4 a iní zasa iba jeden deň.

Antiochijský patriarcha Teodor Valsamon o Petrovke hovorí: „Počas siedmich a viac dní pred sviatkom Petra a Pavla všetci veriaci, teda laici i mnísi, sú povinní postiť sa, a ak by niekto nechcel, nech je vylúčený z kresťanského spoločenstva“.

Pôst sv. apoštolov v našej Cirkvi trvá od Nedele všetkých svätých, do 29. júna. Môže trvať dlhšie alebo kratšie, záleží od toho, kedy prípadne sviatok Paschy. Ak prípadne sviatok Paschy skôr, Petrovka je dlhšia; ak prípadne neskôr, Petrovka je kratšia.

Liturgický program

Liturgický program po 5. nedeli po Päťdesiatnici

od 24.06. do 30.06. 2024

Pondelok 24.06.	Narodenie sv. proroka Jána Krstiteľa	07:30 sv. lit. (csl.) * <i>Mária s rod.</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Juraj, Helena</i>
Utorok 25.06.	Sv. prep. mučenica Febrónia	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Štefan, Danka, Štefan</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Mária, Ján, Ján</i>
Streda 26.06.	Prepodobný otec Dávid zo Solúna	06:30 sv. lit. (csl.) 1. * <i>Mária, Daniela, Jozef</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 2. * <i>Júlia, Miroslav, Mária</i> † <i>Karol, Innes, Ján</i>
Štvrtok 27.06.	Prep. otec Samson Pohostinný	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Ján</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Júlia, Andrej</i> 2. † <i>Radoslav (panychída)</i>
Piatok 28.06.	Prenesenie pozostatkov svätých nezištníkov Kýra a Jána zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Ján, Mária, Ján, Milan...</i>
		17:00 Veľká večiera
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Mária, Pavel</i> 2. † <i>o. Patrik</i>
Sobota 29.06.	Sv. apoštoli Peter a Pavol prikázaný sviatok, mirovanie Zbierka: Dobročinné diela sv. Otca	07:30 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i>
		09:00 sv. lit. (slov.) * <i>Daniela</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Anna</i>
Nedeľa 30.06.	6. nedeľa po Päťdesiatnici Zbor dvanástich apoštolov hl. 5	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>Ninka</i>
		09:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i>
		11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Peter</i>
		17:15 Večiera
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Katarína</i>

Liturgický program

Liturgický program po 6. nedeli po Päťdesiatnici od 01.07. do 07.07. 2024

Pondelok 01.07.	Svätí nezištníci a divotvorcovia Kozma a Damián	06:30 sv. lit. (csl.) † Jozef, Anna 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Helena (panychída) 2. † Štefan, Anna, Ján (panychída)
Utorok 02.07.	Uloženie rúcha Presv. Bohorodičky v Blachernách	06:30 sv. lit. (csl.) † Ladislav, Irena 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Jana 2. † Kazimíra, Miroslav
Streda 03.07.	Svätý mučeník Hyacint	06:30 sv. lit. (csl.) † Jozef 18:00 sv. lit. (slov.) * Emília s rod.
Štvrtok 04.07.	Sv. Andrej Jeruzalemčan, krétsky arcibiskup	06:30 sv. lit. (csl.) 1. † Ján 2. † Ivan 18:00 sv. lit. (slov.) * Nina
Piatok 05.07.	Svätí apoštolom rovní Cyril a Metod, učítelia Slovanov štátny sviatok, mirovanie voľnica	07:30 sv. lit. (csl.) * za farnosť 09:00 sv. lit. (slov.) * SSR a NSI 18:00 sv. lit. (slov.) * SSR a NSI
Sobota 06.07.	Prep. otec Sisoos Veľký	07:00 sv. lit. (csl.) † z ružencového spoločenstva 18:00 sv. lit. (slov.) † Andrej, Michal
Nedeľa 07.07.	7. nedeľa po Päťdesiatnici Prepodobní otcovia Tomáš z Maley a Akkakios hl. 6	08:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 10:00 sv. lit. (slov.) 1. * Peter, Pavol 2. * Božena s rod. 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Štefánia

Prepodobná mučenica Febrónia

(Synaxár - životy svätých)

Svätá prepodobná mučenica Febrónia ma spomienku v liturgickom kalendári 25. júna.

Jej meno má latinský pôvod a znamená „umelkyňa“. Bola dcérou senátora Prosfora z Ríma.

Ako uvádza životopisná legenda, Febrónia bola Bohu zasvätená panna. Aby sa vyhla manželstvu so smrteľným človekom, zasnúbila sa Kristovi a prijala mníšstvo v asýrskej krajine, v klaštore, kde bola predstavenou jej teta Vriena. Žila za čias cisára Diokleciána

v sýrskom meste Sibapolis alebo Nisibis.

V kláštornom spoločenstve žila spolu s 50 ďalšími pannami. Ich predstavená Vriena ich viedla k láske k Ježišovi Kristovi a k odriekaniu. Keď do mesta zavítal miestodržiteľ Lysimachus, za krátky čas postavili pred Febróniu sudcu Slena. Po tom, čo Febrónia odmietla ich ponuky na sobáš, nútili ju priniesť pohanskú obeť. Napokon ju kruto mučili a sťali.

Prepodobná Febrónia zomrela okolo roku 304 v Sibapolise. V meste dal miestny biskup vystavať chrám, ktorý nosí jej meno. V roku 363 po vpáde Peržanov, preniesli telesné pozostatky svätej Febrónie do Konštantínopolu, do

chrámu svätého Jána Krstiteľa. Tam už boli uložené pozostatky mučeníc zo Sibapolis svätých Lybe, Leonis a Eutrópie.

Pri ostatkoch svätej Febrónie sa udialo mnoho zázrakov a ona sa deň svojho sviatku zjavovala a stála na

svojom zvyčajnom miesta medzi sestrami a všetky sestry na ňu hľadeli s bázňou a radosťou.

To, že si ju uctili aj na západe, dokazuje Neapolské marmoreum a Rímske martyrológium.

Febrónia je patrónkou kalabrijského mesta Trano, kam sa v 11. storočí dostali jej relikvie.

Na ikonách sa zvykne znázorňovať s korunou a mečom.

Čisté ruky

(príbeh pre potešenie duše)

Jeden človek predstúpil po smrti pred Pána. Hrdo mu ukázal svoje ruky: „Pane, pozri sa mi na ruky, aké sú čisté!“

Pán sa usmial a s nádychom smútku povedal: „Je to pravda, ale sú aj prázdne.“

Ruský spisovateľ Dostojevskij napísal poviedku o jednej bohatej, ale strašne lakomej žene, ktorá sa hneď po smrti ocitla pred ohavným diablom, a ten ju vrhol do mora pekelného ohňa. Jej anjel strážca začal zúfalo premýšľať, či azda nejestvuje nejaký dôvod, aby ju zachránil. Spomenul si, že raz, kedysi dávno dala nejakému chudákovi jednu cibuľu zo svojej záhrady. Povedal to Pánu Bohu.

Boh sa na anjela usmial: „Dobre. Vďaka tej cibuli sa môže zachrániť. Vezmi cibuľu a nahní sa nad ohnivé more tak, aby sa jej žena mohla chytiť a vytiahni ju hore. Ak sa tá žena bude pevne držať svojho jediného dobrého skutku, môžeš ju vytiahnuť až do neba.“

Anjel sa sklonil, ako len mohol nad ohnivé more a zvolal na ženu: Rýchlo sa chyť tej cibule!“

Žena sa chytila a hneď začala stúpať k nebu.

No jeden z odsúdencov sa jej chytil za okraj šiat a vznášal sa spolu s ňou. Ďalší hriešnici sa mu zavesili za nohu a stúpali s nimi. A tak sa rýchlo utvoril dlhý rad ľudí, ktorí stúpali k nebu, zavesení na žene, ktorá sa držala cibule v ruke anjela.

Čerti sa chytali za hlavu, lebo peklo sa im začalo vyprázdňovať.

Dlhočizný rad sa dostal až k nebeskej bráne. Žena však bola skupaňa, nenapraviteľne skúpa a keď zbadala, aký dlhý rad hriešnikov visí na jej šatách, najedovaná zavrešala: „To je moja cibuľa! Len moja! Nedržte sa ma...“

Cibuľa sa v tej chvíli rozpadla a žena sa s celým svojím sprievodom zrútila do ohnivého mora.

Pred rajskou bránou ostal len smutný anjel strážca.

Vezmi do svojich rúk iné ruky. A pevne ich zovri. Zachránime sa spoločne. Alebo sa nezachránime vôbec.

